

Dosarul nr.2ra-924/2018

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (O.Melniciuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (E.Palanciuc, G.Moscalciuc, V.Clima)

Î N C H E I E R E

18 iulie 2018

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către S.C. „Splendorix” S.R.L.,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de S.C. „Splendorix” S.R.L. împotriva Instituției Publice „Agenției Servicii Publice”, intervenient accesoriu Consiliul municipal Bălți, cu privire la obligarea anulării deciziei de înregistrare a dreptului de proprietate,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018,

c o n s t a t ă :

La 23 februarie 2016, S.C. „Splendorix” S.R.L. a depus cerere de chemare în judecată împotriva Î.S. „Cadastru”, intervenient accesoriu Consiliul municipal Bălți, cu privire la obligarea anulării înregistrării dreptului de proprietate asupra terenului cu numărul cadastral xxxxxxxx.

În motivarea acțiunii s-a indicat că la data de 22 decembrie 2015, S.C. „Splendorix” S.R.L. a expediat în adresa Î.S. „Cadastru” cerere prealabilă prin care a solicitat anularea înregistrării bunului imobil cu numărul cadastral xxxxxxxxxx din Registrul bunurilor imobile.

La data de 02 februarie 2016, în adresa reclamantei S.C. „Splendorix” S.R.L. a parvenit răspunsul Î.S. „Cadastru” nr. xxxxxx din 29 ianuarie 2016, prin care a fost informată despre faptul că terenul cu numărul cadastral xxxxxx, modul de folosință pentru construcții cu suprafața de 0,035 ha este înregistrat după Administrația Publică Locală în temeiul Legii cu privire la proprietatea publică a UTA nr. 523 din 16 iulie 1999. Din cele enumerate rezultă că toate trei terenuri au fost inițial înregistrate ca bunuri independente, cu numere cadastrale separate, la cererea titularului dreptului înregistrat, conform prevederilor art.art. 28-29 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998 și n-au fost formate prin separare din terenul cu numărul cadastral xxxxxx precum se invocă în

cererea prealabilă.

Reclamanta a susținut că răspunsul Î.S. „Cadastru” este neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

S.C. „Splendorix” S.R.L. a indicat că consideră ilegală înregistrarea dreptului de proprietate după Administrația Publică Locală, reieșind din faptul că aceasta nu a prezentat documente ce ar confirma dreptul asupra terenului cu numărul cadastral xxxxxx din mun. Bălți, piața V. xxxxx, xxxxx. Reclamanta a mai indicat că nu poate fi reținut ca temei de înregistrare a dreptului de proprietate, Legea cu privire la proprietatea publică locală, din motiv că în legea cadastrului bunurilor imobile sunt indicate documentele care constituie temei de înregistrare a dreptului de proprietate asupra bunului imobil, iar printre acestea legea nu se regăsește.

Reclamantul a solicitat obligarea Î.S. „Cadastru” să anuleze înregistrarea dreptului de proprietate a terenului cu număr cadastral xxxxxxxx, după Administrația Publică Locală.

La 10 august 2016 S.C. „Splendorix” S.R.L. a depus cerere de modificare a temeiului și obiectului acțiunii, solicitând obligarea Î.S. „Cadastru” să anuleze decizia de înregistrare a dreptului de proprietate a terenului cu număr cadastral xxxxxx, după Administrația Publică Locală (f.d.47-49).

Prin încheierea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 07 aprilie 2016 Consiliul municipal Bălți a fost introdus în calitate de intervenient accesoriu pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.C. „Splendorix” S.R.L. împotriva Î.S. „Cadastru” cu privire la anularea înregistrării dreptului de proprietate (f.d. 17).

Prin încheierea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 19 mai 2016 s-a strămutat, spre examinare în fond, în Judecătoria Bălți cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.C. „Splendorix” S.R.L. împotriva Î.S. „Cadastru”, intervenient accesoriu Consiliul municipal Bălți, cu privire la anularea înregistrării dreptului de proprietate (f.d. 25).

Prin încheierea Judecătoriei Bălți din 22 iunie 2016 s-a suspendat examinarea cauzei civile și s-a transmis dosarul pentru soluționarea conflictului de competență jurisdicțională Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție (f.d. 32-33).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 13 iulie 2016 s-a constatat competența Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău la judecarea în fond a cauzei civile respective, pricina fiind remisă spre judecare în fond la Judecătoria Râșcani mun. Chișinău (f.d.40-42).

Prin încheierea protocolară a Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018, în conformitate cu art. 70 Cod de procedură civilă, s-a permis înlocuirea Î.S. „Cadastru” cu succesorul ei în drepturi procesuale – Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” (f.d. 98).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 26 iunie 2017 cererea de chemare în judecată depusă de S.C. „Splendorix” S.R.L., a fost respinsă ca nefondată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018 a fost respins apelul declarat de S.C. „Splendorix” S.R.L. și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 26 iunie 2017.

Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău a statuat că raportând prevederile art.

42 Cod funciar la art. 8 din Legea privind organizarea administrativ – teritorială a Republicii Moldova, și reieșind din planul de amplasare a terenului cu numărul cadastral xxxxxxx, se atestă că dreptul de proprietate asupra acestui teren, ca teren din intravilanul localității aparține unității administrativ – teritoriale.

Colegiul a reiterat că reieșind din prevederile art. 1 alin. (6) din Legea cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ – teritoriale, rezultă că se declară proprietate publică a unităților administrativ – teritoriale toate bunurile mobile și imobile, aflate pe teritoriul lor până la intrarea în vigoare a Legii privind organizarea administrativ – teritorială a Republicii Moldova, cu excepția bunurilor ce se aflau în proprietatea statului și în proprietate privată. Aceste bunuri pot fi transmise unităților administrativ – teritoriale

Respectiv, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău a conchis că la examinarea cererii titularului de drept asupra terenului cu număr cadastral xxxxxxx, registratorul nu a stabilit temeiuri pentru refuzul înregistrării dreptului de proprietate pe numele autorității municipale, gestionat de SCT Bălți, circumstanță ce denotă că temeiuri de anulare a deciziei de înregistrare a dreptului de proprietate asupra terenului cu număr cadastral xxxxxxx, nu au fost stabilite.

La 25 mai 2018 S.C „Splendorix” S.R.L. a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018 și a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 26 iunie 2017, cu emiterea unei decizii noi prin care cererea de chemare în judecată depusă de S.C „Splendorix” S.R.L. împotriva Agenției Servicii Publice privind anularea actului administrativ, să fie admisă integral.

În susținerea recursului, S.C „Splendorix” S.R.L., a indicat că decizia Curții de Apel Chișinău urmează a fi casată pe motiv că la emiterea acesteia instanța a interpretat eronat legea și nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

A mai indicat că reieșind din susținerile intimatului, rezultă că terenul cu numărul cadastral xxxxxxx nu a fost format conform Legii nr. 354 din 28 octombrie 2004 cu privire la formarea bunurilor imobile, deoarece acesta a fost înregistrat inițial ca teren independent și nu format dintr-un bun înregistrat în registrul bunurilor imobile.

În speță, dreptul de proprietate este înregistrat pe numele Administrației Publice Locale în temeiul Legii cu privire la proprietatea publică nr. 523 din 16 iulie 1999, nu însă în baza unor documente expres prevăzute de normele în vigoare. Totodată, Legea cu privire la proprietatea publică nr. 523 din 16 iulie 1999, prevede expres la art. 2 modurile de dobândire a dreptului de proprietate publică a unităților administrativ – teritoriale.

Consideră ilegală înregistrarea dreptului de proprietate pe numele Administrației Publice Locale, reieșind din faptul că aceasta nu a prezentat documentele ce ar confirma dreptul asupra terenului cu numărul cadastral xxxxxxx din mun. Bălți, piața V. Alecsandri nr. xxxxxxx.

Recurenta a relevat că pentru a fi înregistrat un imobil în Registrul bunurilor imobile este necesară prezentarea obligatorie a documentelor strict prevăzute în Legea nr. 1543 din 25 februarie 1998 a Cadastrului bunurilor imobile și nicidecum, ca document nu poate servi Legea.

La înregistrarea dreptului de proprietate pe numele Administrației Publice Locale, registratorul nu a respectat și prevederile art. 6¹ Cod funciar, conform

căruia această porțiune de teren urma a fi înregistrată condiționat după unitatea administrativ – teritorială, ca mai apoi doar printr-o hotărâre judecătorească definitivă să fie recunoscut dreptul de proprietate a unității administrativ – teritoriale.

Consideră că instanța de apel nu a luat în considerație faptul că cererea de chemare în judecată a fost depusă în procedura contenciosului administrativ, unde sarcina probațiunii este pusă pe seama pârâtului.

Examinarea pricinii atât în instanța de fond cât și în cea de apel a avut loc în mod arbitrar, incomplet, fără o apreciere a argumentelor și probelor invocate.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018, a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 27 martie 2018 (f.d.109), lipsind însă date privind recepționarea acesteia de către recurentă.

În circumstanțele expuse mai sus, recursul declarat de S.C „Splendorix” S.R.L. la 25 mai 2018, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 12 iunie 2018, în adresa Instituției Publice. „Agenția Servicii Publice” și Consiliului municipal Bălți, a fost expediată copia recursului declarat, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă referințe nu au fost depuse.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de S.C „Splendorix” S.R.L.este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 alin.(1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de S.C „Splendorix” S.R.L. nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod

flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de S.C „Splendorix” S.R.L.

În conformitate cu art.art.270, 433 lit.a), 440 alin.(1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de S.C „Splendorix” S.R.L.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecători

Galina Statulat

Victor Burduh